

2008, het jaar van de Aarde-Rat

2008, het jaar van de Aarde-Rat

Allereerst: Veel voorspoed en geluk voor het nieuwe jaar en een Gelukkig Nieuwjaar! Dat het Rattenjaar u maar veel goeds mag brengen!

En voor diegenen die ons daarom gevraagd hebben nog even in het Chinees: 謹祝新年快樂幸福，大吉大利 [謹祝新年快乐幸福，大吉大利] Jinzhu xinnian kuaile xingfu, dajidali. Veel voorspoed en geluk voor het nieuwe jaar. En: 新年快樂！祝妳鼠年行大運 [新年快乐！祝妳鼠年行大运] Xinnian kuaile! Zhu ni shunian xing dayun! Gelukkig Nieuwjaar! Dat het Rattenjaar u maar veel goeds mag brengen!

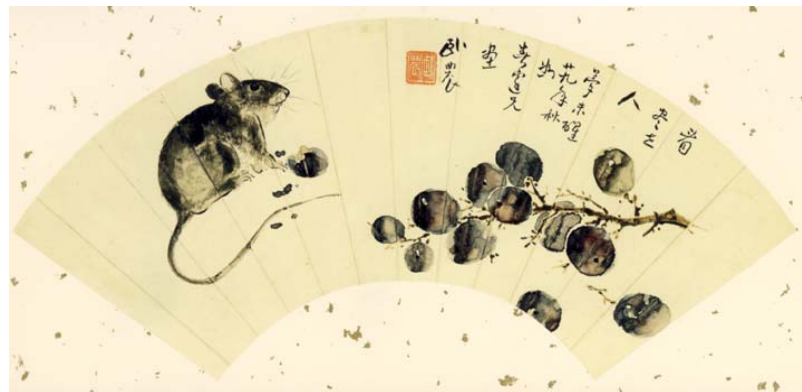
Op 7 februari 2008 om 4:45 uur Nederlandse tijd begon het jaar van de Rat, gecombineerd met het element Aarde.

De Rat is het 1e dier van de Chinese dierenriem (de complete serie is: Rat, Os, Tijger, Konijn, Draak, Slang, Paard, Geit, Aap, Haan, Hond en Zwijn). En Aarde is één van de vijf Elementen (Hout, Vuur, Aarde,

Metaal en Water). Door alle dieren aan alle Elementen te koppelen werd een cyclus van zestig combinaties (zestig jaar) gecreëerd en binnen zo'n cyclus komt de Rat dus vijf maal voor. Zo kennen we het jaar van de Hout-Rat, de Vuur-Rat, de Aarde-Rat, de Metaal-Rat en de Water-Rat. Een Rattenjaar komt elke twaalf jaar terug (1924, 1936, 1948, 1960, 1972, 1984, 1996, 2008, etc.), maar een Aarde-Rat-jaar slechts ééns in de zestig jaar (1648, 1708, 1768, 1828, 1888, 1948, 2008, etc.).

Het is het 25e jaar van de cyclus van zestig en feitelijk dus de derde keer dat de Rat de 'kleinere cyclus' van twaalf jaar begint. Het jaar loopt door tot 26 januari 2009 en het is een zogenaamd 'blind' jaar. Een blind jaar is een jaar waar geen lichun 立春 (begin van de lente) in valt. Normaliter vindt dit plaats op of rond 4 februari (als de zon een lengte heeft van 315 graden oftewel op 15 graden in ons sterrenbeeld Waterman staat) en volgens de overlevering heeft een blind jaar grote invloed op iedereen die in zo'n jaar geboren wordt. Zij zullen wat minder kansrijk en getalenteerd zijn dan anderen en hun mogelijkheden om iets in het leven te bereiken zullen beperkter zijn. Voor alle anderen (die al geboren zijn - ongeacht hun sterrenbeeld) betekent het een jaar waarin extra energie gestoken moet worden om iets te laten slagen.

In China noemt men dit jaar: 'de rat in de voorraadschuur' of 'de rat in het pakhuis' en dat geeft ook de teneur van het jaar weer. Het is niet alleen een nieuw begin van een cyclus van twaalf jaar, maar de rat wil zijn voorraad veilig stellen. Het Element dat bij de Rat hoort is Water en het Element van het jaar 2008 is Aarde. De rat zal er dus alles aan doen om zijn voorraad niet

weg te laten spoelen en deze zoveel mogelijk willen 'borgen'. Dit jaar zal veel brengen op het gebied van kunst en cultuur, er zullen nieuwe mijlpalen bereikt worden, er zullen instituten (stichtingen, convenanten, raden, etc.) in het leven worden geroepen en we mogen veel verwachten op het gebied van wet- en regelgeving. Daarnaast zullen er veel verdragen worden afgesloten en machtswisselingen plaatsvinden. Ook op het gebied van 'normen en waarden' alsmede op het gebied van de gezondheid vallen nieuwe regels te verwachten, maar er is ook kans op het plotseling uitbreken van nieuwe ziektes (ook micro-organismen willen hun voortbestaan zeker stellen) en oproer. De dood komt dit jaar traditioneel uit een onverwachte hoek en ineens kan de vlam in de pan slaan op plaatsen waar niemand het verwacht. De Rat zelf zit dit jaar 'slecht in zijn vel' en ook voor het Paard wordt het een hobbelig jaar; het Konijn en de Haan hebben een goede kans om een partner te vinden (maar ook kans op buitenechtelijke relaties), de Geit en het Zwijn zullen dit jaar veel interessante ontmoetingen hebben. Aan het eind van het jaar zal de invloed van Water toenemen en dan zal blijken wie echt iets heeft binnengehaald of wat met het getij in de golven is verdwenen. Over het algemeen worden in China in 'blinde' jaren minder huwelijken gesloten, maar het 'veilig stellen' zal dit jaar vermoedelijk belangrijker zijn. Men zal alleen wat voorzichtiger en omslachtiger te werk gaan bij het prikken van een gunstige datum en tijd (de almanak geeft immers ook dit jaar weer bijna veertig dagen die zeer gunstig zijn om te trouwen).

De Aarde-Rat volgens de Chinese astrologie:

Zij zijn bijzonder gesteld op orde, discipline en zekerheid. Het zijn zeer realistisch denkende mensen die met enige afkeer kijken naar alles wat op fantasieën, dagdromen of speculaties lijkt. Het motto van de Aarde-Rat is 'stabiliteit' en het zijn dan ook meestal werknemers die erg lang bij één baas blijven en zelfs min of meer vergroeien met het bedrijf waar zij werken. Ze streven ernaar om goede kwaliteit af te leveren, maar ze willen daarvoor ook wel de nodige erkenning. Helaas kunnen ze, als anderen niet aan hun eisen of verwachtingspatroon voldoen, bijzonder intolerant en zelfingenomen zijn. Thuis zijn ze het meest warme, gulle en liefdevolle lid van het gezin. Het welzijn van hun familie komt altijd op de eerste plaats, maar het huishouden is niet echt hun ding. Ze houden niet van risico's en daardoor zullen ze ook nooit snel rijk of arm worden; meestal groeit hun vermogen langzaam, maar gestaag. Toch is winst een constant doel, maar niet alleen op financieel gebied. Zij hechten veel waarde aan de groei van hun reputatie en veel Aarde-Ratten houden gefascineerd bij 'hoe ze in de markt liggen'. Het zijn opgewekte mensen die zich snel kunnen aanpassen, ze schenken makkelijk vertrouwen en zien graag van alles de zonnige kant.

In China onderscheidt men overigens niet echt een verschil tussen rat en muis en dus ook niet in de astrologie - een fenomeen wat ook nogal eens leidt tot spraakverwarring of vertaalproblemen bij andere Chinese sterrenbeelden. Zo zijn Haas en Konijn uitwisselbaar, maar ook Geit en Schaap en Os en Stier.

De beroemdste muis is natuurlijk Mickey Mouse 米老鼠 (Mi Laoshu) die na de opening van Disneyland Hongkong veel gewonnen heeft aan bekendheid. Verder is in China de muis of rat bekend als 老鼠 (laoshu) of 耗子 (haozi), maar wordt meestal kortweg 鼠 (shu) genoemd. Jiashu 家鼠 is de huismuis of huisrat en net als bij ons, wordt 'rat' ook gebruikt als scheldwoord en kent men er het begrip 'rattengebroad' 鼠輩 [鼠輩] (shubei).

De term 城狐社鼠 (chenghusheshu) wordt gebruikt voor corrupte ambtenaren en middenstanders die het gewone volk uitbuiten en 社鼠 (sheshu) is een term voor slechte mensen die van hogerhand bescherming ontvangen en gewoon kunnen doorgaan met hun uitbuiting of misbruik. Verder komt het karakter nog voor in de combinaties 松鼠 songshu (letterlijk 'pijnboomrat') voor eekhoorn, 倉鼠 [仓鼠] cangshu (letterlijk 'warenhuisrat') voor hamster en 飛鼠 [飞鼠] feishu dat meestal gebruikt wordt voor 'vliegende eekhoorn', maar ook wel eens voor 'vleermuis'. Tenslotte wordt shu (鼠) gebruikt om 'klein' aan te geven in letterlijke of overdrachtelijke zin en over het algemeen uitsluitend in weinig positieve betekenissen.

Bij de Olympische Spelen zullen muizen dit jaar overigens een bijzondere rol toebedeeld krijgen. Een aantal levensmiddelen zoals melk, salades, rijst, olie, zout en keukenkruiden zullen door muizen getest worden vóórdat ze de atleten worden voorgezet. Volgens de inspectie voor de volksgezondheid in Peking reageren muizen namelijk al binnen 17 uur op gif of besmetting met bacteriën en dat is aanmerkelijk sneller dan de meeste laboratoriumtesten. Sommige muizen mogen ook de alcoholische dranken testen - de boffers!

In China heeft de rat of muis geen specifiek symbolische betekenis, maar iedereen kent het verhaal (sprookje) van het muizenhuwelijk, doorgaans bekend als 老鼠娶親 [laoshu quqin 老鼠娶亲] of 耗子嫁女 [haozi jianu]. Het verhaal gaat over een stel muizenouders die voor hun kind alleen maar de allerbeste partner wilden (hierop zijn varianten in omloop die de vader dan wel de moeder als de meest geobsedeerde door geld en macht benoemen). Na het eindeloos afwegen van allerlei mogelijke kandidaten (de ene was slim, de andere rijk en weer een ander had het grootste hol of een aantal bijzondere spullen vergaard) kwamen zij tot de conclusie dat de werkelijk machtigste figuur in de wijde omgeving de kat was. Zij besloten vervolgens hun kind in het huwelijk te laten treden met deze onaantastbare grootheid. Uitnodigingen werden verzonden en alle voorbereidingen, waarbij kosten noch moeite werden bespaard, werden getroffen. Op de grote dag werd de kat met veel enthousiasme onthaald en u begrijpt dat het feest eindigde in een nog groter feest voor de kat; hij at behalve zijn bruid ook nog bijna alle genodigden op! De moraal van deze vertelling is natuurlijk 'hoogmoed komt voor de val' en is een goede Chinese versie van het bij ons bekende verhaal *Van de visser en zijn vrouw* (gebroeders Grimm), in het begin van de vorige eeuw bij velen bekend geworden als het verhaal van *Het Tovervisje* of *Vrouwtje Piggelmee*.

Even onder het midden ziet u twee muizen die vaandels dragen met de karakters 正大 en 光明. Samen vormen zij de tekst 'eerlijk en oprecht' [zhengdaguangming], een traditionele tekst bij bruiloftsstoeten als teken dat men met goede intenties komt.

Jaargoden

Voor elk jaar van de cyclus van zestig kent men ook nog een Hemelse Beschermmer. Hij geldt als persoonlijke 'beschermengel' van diegenen die geboren zijn in het desbetreffende jaar, maar moet wel met enige regelmaat met offers en gebeden bedacht worden. Deze figuren worden doorgaans 'bevelhebbend generaal' 大將軍 [大將軍 - Da Jiangjun] genoemd en zijn vanaf 1985 weer in steeds meer tempels in China te vinden. De herkomst en de verhalen rond deze figuren hebben wij nog

niet kunnen traceren, maar het is zeker dat zij al tijdens de periode der Zes Dynastieën (222-589) en de periode van de Noordelijke Wei (386-534) bekend zijn. De generaal van het 25^e jaar van de cyclus heet Zou Dang 鄒鎬 [鄒鎬]. In sommige geschriften komen we

deze naam tegen als 鄒鐘 [鄒鐘] Zou Tang, maar ook wordt hier generaal 茅鐘 [茅鐘] Mao Zhong genoemd. De afbeelding is echter altijd (min of meer) hetzelfde. Als een tempel niet zo rijk is dan staan er in de desbetreffende hal zestig identieke beeldjes en kan men alleen aan de karakters op het plankje ernaast of ervoor zien welke generaal het betreft. Is een tempel echter goed bij kas dan worden ze niet alleen groter, maar ook kleuriger en met meer detail afgebeeld.

In Japan is men inmiddels overgegaan op een merkwaardige combinatie van nieuwjaarsviering. Hoewel men daar al in 1873 overstapte op de westerse kalender, vierde men ook nog de traditionele jaarwisseling volgens de maankalender. Sinds enkele jaren viert men die tegenwoordig echter ook al op 1 januari - met inbegrip van alle rituelen en gerechten die vroeger bij de traditionele jaarwisseling hoorden. In Japan is het jaar van de Rat dus al begonnen op 1 januari 2008! Kyouga Shinnen! 恭賀新喜! (Gelukkig Nieuwjaar).

Nog wat beroemde Aard-Ratten:

Lulu (Marie Laurie)	zangeres	3 november 1948
Robert Anderson Aldrich	Amerikaans kinderarts	13 december 1888
Roberto Assagioli	arts, psycholoog	27 februari 1888
John Logie Baird	uitvinder	13 augustus 1888
W. Banning	politicus	21 februari 1888
Elsa Brändström	idealiste	26 maart 1888
Alfred Brehm	zoöloog	2 februari 1829
Sir Thomas Bryant	Brits chirurg	26 mei 1828
Richard Evelyn Byrd	ontdekkingsreiziger	25 oktober 1888
Maurice Chevalier	zanger en acteur	12 september 1888
Piet Hein Donner	politicus	20 oktober 1948
Konrad Duden	taalkundige	3 januari 1829
Henri Dunant	ondernemer en ideoloog	8 mei 1828
Gottlieb Duttweiler	politicus en ondernemer	15 augustus 1888
Thomas Stearns Eliot	dichter	26 september 1888
Juan del Encina	componist	12 juli 1468
Joschka Fischer	politicus	12 april 1948

Mick Fleetwood	zanger	24 juni 1948
Pim Fortuyn	politicus	19 februari 1948
François Auguste Gevaert	componist	31 juli 1828
Rolf Heissler	politiek activist	3 juni 1948
Thomas Hobbes	filosoof	5 april 1588
Adrianus Roland Holst	dichter en schrijver	23 mei 1888
August Friedrich W. Holtzhausen	uitvinder	4 maart 1768
Henrik Johan Ibsen	schrijver	20 maart 1828
Don Johnson	acteur	15 december 1948
Marc Edmund Jones	astroloog	1 oktober 1888
Andy Kaufman	acteur	17 januari 1949
Ernst Kretschmer	arts	8 oktober 1888
Thomas Edward Lawrence	schrijver en archeoloog	15 augustus 1888
Lotte Lehmann	zangeres	27 februari 1888
Andrew Lloyd Webber	componist	22 maart 1948
Linda Lovelace	actrice	10 januari 1949
Katherine Mansfield	schrijfster	14 oktober 1888
Harpo Marx	acteur	23 november 1888
Olivia Newton - John	zangeres en actrice	26 september 1948
Stevie Nicks	zangeres	26 mei 1948
Eugene O'Neill	schrijver	16 oktober 1888
Dante Gabriel Rossetti	schilder	12 mei 1828
Howard Sasportas	astroloog	12 april 1948
Jack (Jacob Dirk) Spijkerman	komiek en presentator	8 oktober 1948
Cat Stevens	zanger	21 juli 1948
Otto Stern	fysicus	17 februari 1888
James V. Taylor	zanger en musicus	12 maart 1948
Lew Nikolajewitsch, Graaf Tolstoj	schrijver	9 september 1828
Steven Tyler	zanger	26 maart 1948
Prins Charles	Britse kroonprins	14 november 1948

